

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/97/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119207734
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119207734.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: K. M., H.. XX.X.XXXX, C. D. XX, XXX XX D., právne zastúpený JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o, so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, o vydanie bezdôvodného obohatenia 217,38 eur s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 217,38 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 10.5.2019 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od po právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Úverovej zmluve, č. 4409027194, z 8.9.2014, v § 1 Hlavy 18. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný(á) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Úverovej zmluve, č. 4409027194, z 8.9.2014, v § 2 Hlavy 18. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR, ktorú musíte uhradiť.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 24.4.2019 domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 217,38 eur. Žalobu odôvodnil tým, že za úver vo výške 1.800 eur uhradil celkovo sumu 2.017,38 eur, teda žiadal vydať ako bezdôvodné obohatenie rozdiel medzi skutočne poskytnutou a uhradenou sumou. Žalobu odôvodnil tým, že v úverovej zmluve č. 4409027194 zo dňa 8.9.2014 chýbajú náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, konkrétne adresa predávajúceho, na ktorej je možné si uplatniť reklamáciu, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti ako aj RPMN, pri ktorej sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jej výpočet, rovnako tak výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Predmetný úver preto považoval za bezúročný a bez poplatkov.

2. Žalobca ďalej žiadal určiť, že zmluvné podmienky uvedené v úverových zmluvných podmienkach k úverovej zmluve č. 4409027194 zo dňa 8.9.2014 v § 1, 2 Hlavy 18 sú neprijateľné, pričom ich v žalobe aj špecifikoval.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Vyslovil názor, že nie sú splnené predpoklady pre vydanie bezdôvodného obohatenia nakoľko žalobca plnil na základe úverovej zmluvy, ktorá je právnym dôvodom, nebola vyhlásená za neplatnú a v čase plnenia nebola vyhlásená za bezúročnú a bez poplatkov. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 zo dňa 9.11.2016 vo vzťahu k výške, počtu a termínu splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov. Konštatoval, že RPMN bola uvedená správne a predpoklady pre výpočet RPMN sú uvedené v zákone vo vzorci. K dobe trvania zmluvy uviedol, že boli uvedené objektívne zistiteľné kritériá. Výšku úrokovej sadzby považoval za primeranú a v súlade s dobrými mravmi. Dôvodil, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemusia byť nutne uvedené v jednom dokumente. Podľa jeho názoru nešlo o nákup tovaru, kde by klient mohol reklamovať u predávajúceho, ale o poskytnutie úveru. Namietal tiež absenciu naliehavého právneho záujmu, ktorý musí existovať a byť preukázaný. Navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi konštatovaním, že na č. I. 2 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. I. 5 je úverová zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, na č. I. 7 a nasl. sú úverové podmienky pre hotovostný a revolvingový úver, na č. I. 13 a nasl. je splátkový kalendár z predmetnej zmluvy, na č. I. 22 a nasl. je vyjadrenie žalovaného k žalobe, na č. I. 33 sa nachádza ospravedlnenie právneho zástupcu žalovaného z neúčasti žalovaného ako aj právneho zástupcu z neúčasti na dnešnom pojednávaní. Súd oboznámil aj krátkou cestou predloženú súhrnnú informáciu o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch predloženou právnym zástupcom žalobcu, pričom, ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

5. Medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom bola dňa 8.9.2014 pod č. 4409027194 uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej sa žalovaný ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalobcovi úver v sume 1.800 Eur, pričom dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi podľa zmluvy celkovú čiastku splatnú spotrebiteľom vo výške 3.108 Eur. V zmluve je zároveň uvedené, že úver bude zaplatený v 84 splátkach po 37 eur, čo predstavuje sumu 3.108 eur. V zmluve bola uvedená aj ročná úroková sadzba vo výške 17,02 %, RPMN vo výške 18,5 % a priemerná RPMN vo výške 16,81 %.

6. Žalobca z úveru reálne splatil 2.017,38 eur, čo nebolo sporné, pričom podľa prehľadu o splátkach (č. I. 13 a nasl.) prvá platba bola dňa 12.10.2014 a posledná 31.10.2016.

7. Na pojednávaní konanom 3.10.2019 v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil právnym zástupcom žalobcu uviedol, že zotráva na podanej žalobe z 12.4.2019 tak ako bola doručená súdu v zmysle jej príloh, doplnil ešte, že v úverovej zmluve je okrem iných absentujúcich náležitostí nesprávne uvedená aj priemerná RPMN, čo rovnako v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) robí zmluvu bezúročnú a bez poplatkov. Krátkou cestou doručil súdu súhrnné informácie o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch ku dňu 30.9.2014, kde je priemerná RPMN je uvedená vo výške 18,84% pri tomto type úveru, avšak v zmluve je uvedených 16,81%. Navrhol žalobe aj v ďalšom vyhovieť, v prípade úspechu si uplatnil náhradu trov konania, nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

8. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

9. Podľa právneho názoru súdu prvej inštancie je nepochybné, že úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy.

10. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

12. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Súd prvej inštancie taktiež skúmal, či nedošlo k nekalej obchodnej praktike pri nanucovaní účelu úveru „na podnikanie“ spotrebiteľom (porov. najnovšie rozhodnutie ÚS ČR vo veci I. ÚS 1930/11 o porušení práva na spravodlivý proces, ak sa povinnému (dlžníkovi) nepriznajú práva len kvôli držbe živnostenského listu).

15. Žalobca nepochybne neuzatváral úverovú zmluvu ako podnikateľ (nie je označený IČO-m), ale ako fyzická osoba a ani pri jej plnení nekonala v rámci obchodnej či inej podnikateľskej činnosti. Preto s poukazom na § 52 ods. 4 OZ má bez akýchkoľvek pochybností status spotrebiteľa.

16. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

18. Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Pre posúdenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo potrebné vyhodnotiť úverovú zmluvu podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

23. Podľa § 1 ods. 2 vyššie uvedeného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

24. Podľa § 2 písm. a) citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

25. Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 2 písm. d) uvedeného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

27. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

28. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom medzi nimi pod písm. c/ adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Ďalej pod písm. f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Napokon pod písm. j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

29. Podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/ a y/.

30. V predmetnej spotrebiteľskej zmluve bezpochyby absentoval okrem adresy predávajúceho, kde si je možné uplatniť reklamáciu (pričom uvedené musí byť v zmluve explicitne uvedené), chýbajú aj predpoklady použité na výpočet RPMN, ako aj správny údaj o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov (v zmluve 16,81 %, pričom správne má byť uvedená 18,84 %, podľa stavu k 30.9.2014 z údajov zo stránky www.nbs.sk), teda poskytnutý úver je potrebné kvôli vyššie citovaným právnym ustanoveniam považovať za bezúročný a bez poplatkov.

31. V prejednávanej veci zmluva o úvere uzatvorená medzi stranami sporu neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch).

32. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania.

33. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedeného ustanovenia je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012. (vid' aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/315/2012, sp. zn. 16Co/315/2012, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 10Co/129/2012, sp. zn. 17Co/360/2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/155/2014, sp. zn. 17Co/2/2015.

34. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu ako aj citovaných právnych predpisov súd prvej inštancie konštatuje, že je nesporné, že zmluva o úvere neobsahuje obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere týkajúcu sa konečnej splatnosti úveru v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Je potrebné si uvedomiť, že zákon o spotrebiteľských úveroch je nutné vnímať ako právny predpis slúžiaci na ochranu spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu. Súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že konečnú splatnosť úveru možno určiť aj počítaním dohodnutých splátok (v danom prípade určená ako 84 mesiacov po poskytnutí úveru). Inak by zákonodarca neuviedol ako ďalšiu povinnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Spotrebiteľ by mal mať presne určené do kedy má úver splácať a ponechať to na počítanú mnohých (ako v danom prípade 84 mesiacov) nie je naplnením účelu spomínaného zákonného ustanovenia. Navyše je komplikovanejšie počítanie lehôt podľa týždňov, ako bežné určenie splátok úveru podľa mesiacov. Nepochybne teda zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu splátok, pretože inak by sa uspokojil s už so spomínanou ďalšou náležitosťou podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z., kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti teda nie

je možné stotožniť a preto termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co 286/14 zo dňa 27.5.2014).

35. Súd prvej inštancie ešte akcentuje fakt, že smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere predstavuje tzv. maximálnu harmonizáciu, ktorá znamená, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice (čl. 22 ods. 1). Súd však nezistil, že by záver o chýbajúcej náležitosti zmluvy vyslovený v tomto rozsudku bol v rozpore s danou smernicou. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. c/ smernice totiž zmluva o spotrebiteľskom úvere má uvádzať aj dĺžku trvania zmluvy o úvere. Ustanovenie § 9 ods. 2 f/ zákona 129/2010 Z. z. a výklad súdu k týmto ustanoveniam nie sú v rozpore s vyššie citovanou smernicou.

36. Súd vykonaným dokazovaním mal ďalej za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje aj ďalší údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) a to údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

37. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. Súd preto musel dospieť k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN.

38. Súd prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

39. Žalovaný v ďalšom tiež odkázal na právny názor vyjadrený v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a E. C..

40. V uvedenej právnej veci Súdny dvor EÚ vo svojej odpovedi na 1. otázku uviedol, že Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

41. Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice, daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - Zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere, na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

42. V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho, teda aj v danom prípade Súdny dvor EÚ poskytol výlučne výklad Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES č. 2008/48 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a v žiadnom prípade sa nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z. z. Keďže ide o spor medzi veriteľom a spotrebiteľom, priamy, či nepriamy účinok Smernice je v danom prípade vylúčený, a preto súd je povinný riadiť sa výlučne ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z., ktoré hotovostný úver poskytnutý žalovaným považujú za bezúročný a bez

poplatkov. Rovnako tak žalovaný bol povinný riadiť sa zákonným znením, ktoré bolo platné a účinné v čase uzatvárania zmluvného vzťahu, a napriek tomu ho do zmluvného vzťahu v stanovenom rozsahu neaplikoval, čím spôsobil, že konanie žalovaného vykazovalo znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, keď napriek existencii zákonného ustanovenia - členenie splátok, ktoré mu bolo zrejmé už na počiatku zmluvného vzťahu, toto členenie žalobcovi neposkytol, čím mu zatajil dôležitú informáciu, ktorá mohla ovplyvniť zmluvný vzťah.

43. Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

44. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

45. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu. V danom prípade bezdôvodné obohatenie je plnením bez právneho dôvodu.

46. Vyššie uvedené závery teda znamenajú, že žalobca by mal žalovanému vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 1.800 Eur a keďže doposiaľ mu zaplatil 2.017,38 Eur, žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 217,38 Eur. V danom prípade teda bezdôvodné obohatenie je plnením bez právneho dôvodu.

47. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa výrobca, predávajúci, dovozca alebo dodávateľ nesmú klamať spotrebiteľa, najmä uvádzať nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepresné, nejasné alebo dvojsmyselné údaje alebo zamlčať údaje o vlastnostiach výrobku alebo služby alebo o nákupných podmienkach.

48. Podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

49. Z prisúdenej istiny súd priznal aj úroky z omeškania s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ.

50. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

51. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

52. V danom prípade žalobca od žalovaného požadoval úroky z omeškania až od druhého dňa nasledujúceho po doručení žaloby t.j. od 10.5.2019. V tom čase úroky z omeškania predstavovali 5 % p. a. a preto súd priznal úroky z omeškania tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

53. Čo sa týka neprijateľnosti zmluvných podmienok je potrebné uviesť, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ, vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, nerovnomernosti znalostí a z ekonomickej neúmernosti zdrojov.

54. Systém ochrany zavedený smernicou 93/13, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka vychádza z myšlienky, že sa spotrebiteľ nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávacej sily, z hľadiska úrovni informovanosti, čo vedie k tomu, že pristúpi k podmienkam vopred vytvoreným predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah.

55. V spotrebiteľskom práve je teda dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje, a preto okrem obmedzení vyplývajúcich z princípu rovnosti prostriedkov, možno od dodávateľa tiež očakávať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude správať poctivo a v súlade s dobrými mravmi. K inštitútu dobrých mravov treba pristupovať ako k stáročia sa vyvíjajúcemu inštitútu, ktorý vo svojej bazálnej podstate však ostáva až na drobné výnimky plynúce z celkového spoločenského vývoja nemenný.

56. Ak nepostupuje dodávateľ poctivo, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť svojho konania a takémuto nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje mimo iné tým, že text spotrebiteľskej zmluvy obzvlášť, ak sa jedná o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Napríklad zmluvné dojednania musia mať dostatočnú veľkosť písma, nesmú byť vo výraznejšie menšej veľkosti, než okolitý text, nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru.

57. Uvedená zásada poctivosti dopadá i na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok. Treba teda uviesť, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné Všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie ale aj obsahové. Je treba zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru, naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložite formulovanej a malým písmenom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Otázkou základných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy, otázkou sankcií za nesplnenie záväzkov spotrebiteľa ako aj otázkou možného rozhodcovského konania treba považovať za tak dôležité, že musia byť uvedené v samotných zmluvách a nie vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktorým spotrebiteľ vo všeobecnosti prikladá menší dôraz ako zmluve samotnej.

58. Súd prvej inštancie zastáva názor, že upomienky, resp. zmluvné pokuty v prejednávanej veci majú jednoznačne sankčný charakter (viď ich výšku ako aj rozdielnu cenu za prvú a druhú upomienku hospodárskymi nákladmi na ich zhotovenie nepreukázanú), čo treba považovať za neprípustné. Navyše tieto sankcie rovnako ako aj zmluvná pokuta opätovne netransparentne uvedené iba v úverových podmienkach a nie priamo v zmluve. Preto súd vyhlásil tieto zmluvné podmienky za neprijateľné a uviedol ich vo výrokovej časti tohto rozsudku.

59. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti a právne ustanovenia súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

60. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.